

Good night, Charlie

PATRICK CONRAD

GOOD
NIGHT,
CHARLIE

ROMAN NOIR

© 2019 – Patrick Conrad & Uitgeverij Vrijdag
Jodenstraat 16, 2000 Antwerpen
www.uitgeverijvrijdag.be

Omslagontwerp: Buro Blikgoed
© Foto auteur: Jane Gershenson
Vormgeving binnenwerk: theSWitch, Antwerpen

NUR 305
ISBN 978 94 6001 774 2

e-boek
ISBN 978 94 6001 775 9

Niets van deze uitgave mag door middel van elektronische of andere middelen, met inbegrip van automatische informatiesystemen, worden gereproduceerd en/of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

*Black has depth... you can go into it...
and you start seeing what you're afraid of.
You start seeing what you love,
and it becomes like a dream.*

David Lynch

1

Dit is het verhaal van Stephen Vondels, de Vlaamse auteur die in september 1993 in algemene onverschilligheid door zijn eigen verhaal verslonden werd.

Daar lag hij als een wassen pop in zijn open kist, de smetteloze driekleur over de voeten gedrapeerd, de frêle, bevlekte handen met de paarse nagels op de buik gevouwen, aan het rouwend volk tentoongesteld als in een badkuip van wit satijn, Boudewijn Albert Karel Leopold Axel Marie Gustaaf, Hertog van Brabant, Graaf van Henegouwen, Prins van België: de grauwe, verschrompelde Koning der Belgen. Maar ook de gebalsemde peetvader van Stephen Vondels, sinds 1980 projectionist in cinema Tivoli in de Draakstraat, vlakbij de Draakplaats en daarnaast auteur van vijf misdaadromans, waaronder vooral zijn laatste, *Charlie Vance en de Lijken van Laken*, in 1988 bij een beperkt maar enthousiast publiek een zekere weerklank vond.

Het was alsof Stephens moeder Anna Schaevelinghe, een godvruchtige notarisdochter afkomstig uit Elsendamme, een dorpje vlakbij Poperinge, de oorlog al barend had doorgebracht: een eerste zoon Ari in 1940, een tweeling, Victor en Adriaan, in 1941, een vierde zoon Emiel in 1943, opnieuw een tweeling, Stan en Gerd, in 1944 en ten slotte Stephen, het nakomertje, in 1945. Stephens vader, die vijf jaar als lid van weerstandscellen als De Zwarte Hand en het Joodsch Ver-

dedigingscomiteit ondergedoken leefde om aan de Gestapo te ontsnappen, schreef zijn kroostrijk gezin toe aan het gebrek aan licht of enige vorm van vertier tijdens het uitgangsverbod dat dagelijks om 18.30 uur inging. Voor zijn zevende zoon koos hij de naam Stephen als hommage aan de Amerikaanse auteur Stephen Vincent Benét, die onder meer *The Sobbin' Women* schreef, een novelle gebaseerd op de mythe van de Sabijnse Maagdenroof die later als de musical *Seven Brides for Seven Brothers* zou verfilmd worden. Maar in Antwerpen noemde iedereen de kleine Stephen Stef.

Ari stierf aan kinkhoest in een kelder van de Lange Nieuwstraat toen hij twee jaar oud was en de tweeling Stan en Gerd waren de jongste collaterale slachtoffers van de V2 die op 27 november 1944 op een geallieerd konvooi te midden van de Teniersplaats viel. Wat niet wegnam dat Stephen de jongste van de zeven jongens in de familie Vondels was en de koning bij zijn geboorte zoals de wet het voorschreef normaal als peetvader had moeten optreden.

Alleen leefde de toenmalige koning Leopold III sinds zijn weinig moedige capitulatie in mei '40 en vooral na zijn betwist bezoek aan Hitler in Berchtesgaden op 19 november van hetzelfde jaar, met zijn tweede echtgenote Lilian Baels in ballingschap en had hij andere zorgen dan zich als peter over de kleine Vondels te ontfermen. Stephens vader zou bovendien nooit aanvaard hebben dat de landsverrader zoals hij koning Leopold noemde, de lafaard die in Zwitserland golf speelde terwijl hij dagelijks zijn leven op het spel zette door joodse kinderen te verbergen of Engelse piloten het land uit te helpen, al was het maar in de buurt van zijn zoon zou komen. Toen de afvallige vorst in

1950 een poging deed om terug naar België te keren, braken er in het hele land stakingen en protestmanifestaties los die, mede onder druk van de CVP-regering, resulteerden in een troonsafstand en in de overdracht van de koninklijke bevoegdheden aan de onervaren kroonprins Boudewijn, zijn oudste zoon. Dezelfde jonge Boudewijn die de verwaarloosde traditie van het koninklijke peterschap opnieuw in eer herstelde.

Dit was een van de redenen waarom Stephen op vrijdag 6 augustus 1993 om zes uur 's morgens de trein naar Brussel nam en een uur later in de rouwkapel van het Koninklijk Paleis stond aan te schuiven om samen met tweehonderdduizend van zijn landgenoten het stoffelijk overschot van zijn illustere peter een laatste groet te brengen. Hij had als kind meermaals de jaarlijkse bijeenkomst van de petekinderen in de tuinen van het Paleis van Laken bijgewoond. Hij herinnerde zich nog hoe rustgevend de stem van de nieuwe vorst, die veel onder wat men de koningskwestie noemde geleden had, overkwam wanneer hij hem vol bewondering aan de heldendaden van zijn vader herinnerde. In 1962 had hij ook met de melancholische, kinderloze koningin een paar eenvoudige woorden over de heilige waarden van het gezin mogen wisselen. Ze sprak met een charmant Spaans accent en zocht naar haar woorden. Zij had zelfs ooit voor hem melk met grenadine klaargemaakt en tot vandaag voelde hij haar koude hand nog over zijn gloeiende wang strelen. Ze had toen al de neiging om het hoofd lichtjes naar rechts te buigen wanneer ze iemand aansprak, alsof haar immens medeleven in een onafwendbare kramp begon te ontaarden.

Toen hij eindelijk rond tien uur aan de voet van de

lijkkist stond en een korte, plechtige buiging maakte, zag hij haar wat verder in het halfduister tussen de lelies en de rozen op een verhoog naast Prins Albert zitten. Tegen alle verwachtingen in droeg ze een hagelwitte tailleur. Haar hoofd helde nu gevaarlijk naar rechts, alsof ze op de schouder van haar schoonbroer rustte. Misschien lag het ook aan het gewicht van haar kapsel, dat veel volumineuzer leek dan toen hij haar als dertienjarig jongetje ontmoet had. Heel even kruiste Stephen haar dankbare, droevige blik en dacht: ‘Ze heeft de kleine jongen met wie ze jaren geleden tussen de rododendrons over het mirakel van de onbevleete ontvangenis sprak, herkend. Het is goed dat ik gekomen ben. Mijn afwezigheid op dit pijnlijk moment zou als arrogant en ondankbaar overgekomen zijn. Ze zou het mij nooit vergeven hebben.’ Maar voor de rest kon de Koninklijke Familie hem gestolen worden.

De andere reden waarom hij zich naar Brussel verplaatst had, was zijn aanslepende *writer's block*, een term waarmee zijn Angelsaksische collega's een tijdelijk gebrek aan ideeën of schrijflust omschreven.

Na het onverhoopte succes van zijn laatste Charlie Vance-roman die in 1988 net geen tweede druk haalde, had de inspiratie hem plots in de steek gelaten en sindsdien had hij ondanks herhaalde pogingen geen zin-nig woord meer op papier gezet. Alle grote schrijvers kennen nu en dan een panne, maar vijf jaar zonder de minste ingeving was lang. Misschien kon hij tijdens de nationale en bijzonder emotionele rouwplechtigheid stof opdoen voor een nieuw verhaal. Misschien volstond het om zich met de menigte te vermengen en aandachtig naar de gezichten en de houdingen van de

aanschuivende mensen te kijken om ideeën voor nieuwe personages op te doen. Voor hem was het een laatste, wanhopige poging om op dat ene vanzelfsprekende, zonneklare beeld te botsen, de laatste kans om dat ene, diep in zijn onderbewustzijn begraven woord opnieuw op te graven, een vergeten geur op te snuiven, een paar verdwaalde muzieknoten te herkennen, in een woord, door dat verre signaal van de goden getroffen te worden, die onverwachte, fulminerende inval te hebben waaruit plots als bij magie een verhaal ontstaat en in het beste geval een boek voortvloeit.

De eerste maanden maakte Stephen zich niet ongerust. Hij leefde op een wolk wegens de aanmoedigende verkoopcijfers van *De Lijken van Laken* en een lovend stuk van de gevreesde Danny Donders in *De Gazet van Antwerpen*. Hij gaf zichzelf een paar maanden respijt om van zijn succes te genieten vooraleer hij aan zijn volgende Charlie Vance begon.

Overdag slenterde hij zorgeloos in zijn zomerpak door de zonnige straten van Antwerpen en liep hij nu en dan incognito een boekwinkel binnen om te zien of zijn roman wel degelijk tussen de lokale bestsellers op de toonbank lag. Voor de rest bracht hij zijn tijd door op het terras van café Plenilunio en keek verwonderd hoe de malle wereld in een eindeloze, luie stoet op de Draakplaats voorbij slenterde. Om half acht 's avonds begaf hij zich naar de Tivoli om achter zijn twee Bauer B15-35mm projectoren plaats te nemen, tenzij de unieke avondvertoning op het laatste moment afgelast werd omdat het programma niemand aantrok of het geen cinemaweer was en het publiek niet was komen opdagen. Zelfs voor één enkele, slaperige toeschouwer

stond hij erop de film te projecteren. Echter nooit voor een lege zaal.

In de Noordzee stond het olieproductieplatform Piper Alpha sinds 6 juli in brand. De ramp eiste 166 doden en even dacht Stephen eraan om zijn volgende boek op een booreiland te situeren. Het leek hem dramatisch zowel als visueel interessant. Maar verder dan de werktitel 'Charlie Vance en het bal van de Oliebarons' was het nooit gekomen.

Het was ook de periode waarin hij een korte verhouding had met Rosse Magda, een stralende studente in politieke wetenschappen die als vakantiejob als strijster in wassalon Sandy op de Dageraadplaats werkte. Stef, zei ze, waarom haal je je sterke verhalen niet uit de krant of het tv-journaal? Het hoeft niet altijd van onder je eigen hersenpan te komen. Neem bijvoorbeeld de oorlog die de Columbiaanse president Virgilio Barco Vargas momenteel in zijn eigen land tegen de drugkartels voert, of het onderzoek dat leidde tot de spectaculaire aanhouding, vorige week, van de Boliviaanse drugbaron Roberto Suárez Gómez in zijn hacienda vlakbij Trinidad of zelfs de seksuele uitpattingen van de wispelturige Amerikaanse televangelist Jimmy Swaggart. Noem maar op. Als daar geen stof in schuilt voor een spannende roman... Stephen beweerde dat hij geen raad nodig had en ondanks het feit dat hij echt op haar verliefd was, liep ook de affaire met Magda met een sisser af. Ook ditmaal zette de breuk hem geenszins tot schrijven aan. Hij had niet het geringste talent om lang voor dezelfde vrouw een oprechte hartstocht aan de dag te leggen en vreemd genoeg waren zijn rampzalige amoureuze avonturen nooit een bron van inspiratie voor

zijn boeken geweest. Integendeel: zijn held, detective Charlie Vance, was een onverbiddelijke charmeur die wat vrouwen betreft geen problemen kende en de ene dame na de andere voor hem deed zwichten. Waarom zou Stephen zich ditmaal zorgen gemaakt hebben?

Wie wel een zekere onrust veinsde, was zijn vader die net tachtig geworden was en vond dat iemand die voor de literatuur gekozen heeft – op zich al een zeer betwistbare keuze in deze moeilijke tijden – minstens één boek per jaar moet schrijven om te overleven. Zijn moeder had geen mening. Sinds zij in mei 1947 op zevenendertigjarige leeftijd en in dramatische omstandigheden eindelijk een dochter op de wereld bracht, koesterde zij een mystieke afkeer voor het mannelijke geslacht, die een hoogtepunt bereikte toen zij zich op Kerstnacht 1970 in een karmelietenklooster terugtrok en tot haar dood in 1989 geen woord meer sprak. De baby, die ze Lotje had genoemd, die geen nieren en een verschrompeld hart had en volgens de vroedvrouw naar gerookte zalm rook, was drie minuten na de geboorte gestorven.

Met zijn drie oudere broers die nog in leven waren, had Stephen zo goed als geen contact meer. Zij hadden ook nooit de minste interesse voor zijn literaire ambities getoond en beschouwden hem een beetje als de mislukte zonderling van de familie.

Victor en Adriaan waren dezelfde dag – 3 juni 1971 – tijdens een imposant feest in restaurant De Molen aan het Sint-Annastrand op de linkeroever met twee Amerikaanse zusters uit Zanesville in het huwelijk getreden en daarna samen met hun echtgenotes naar de Verenigde Staten uitgeweken. Ze woonden nu in Ohio, waar ze zoals het een eeneiige tweeling past, in

hetzelfde beige-rode uniform voor dezelfde supermarkt werkten.

Emiel daarentegen had niet alleen Antwerpen maar ook het ouderlijk nest nooit verlaten. Hij was vrijmetseelaar en vrijgezel en bracht zijn dagen door in de bibliotheek van het Conscienceplein. Hij was verreweg de meest belezen onder de Vondels, een echte geleerde, al had nooit iemand precies begrepen wat hij zijn leven lang gestudeerd had. Volgens hun vader, over wie hij zich dagelijks met de toewijding van een verpleger ontfermde, had het met de geschiedenis van de weerstand in Vlaanderen tijdens de Tweede Wereldoorlog te maken. Emiel was de volmaakte zoon en straalde er de boertige pretentie en de doffe verveling van uit.

2

Stephen bracht een deel van de namiddag op een bank in het Warandepark door, in gedachten verzonken in de zwoele schaduw van een eeuwenoude ceder, omringd door tamme duiven en bedelende mussen. Hij zag zichzelf terug als zevenjarig jongetje op 24 mei 1952 – de dag van de blijde intrede van Koning Boudewijn in Antwerpen – voor het raam van de ouderlijke flat, Boomsesteenweg nummer 2 zitten, versteend van de schrik bij het aanschouwen van het onstuimige, primitieve spektakel dat zich buiten afspeelde: op het afgebakende kruispunt voor de Permekegarage danste een honderdtal halfnaakte, glimmende, speciaal voor de gelegenheid uit de kolonie overgevlogen Hutu's op het ritme van oorverdovende tamtams, met hun blote voeten op de natte kasseien stampend. Met hun soepele, heen en weer wiegende witte veren op het hoofd leken ze op paradijsvogels. Hun steenkoolzwarte borsten, armen en enkels waren met schelpkralen, ivoren sieraden en andere kostbaarheden versierd. Om de jonge vorst te verwelkomen, zwaaiden ze met speren en schilden en slaakten ze met rollende ogen rauwe kreten die uit de nacht der tijden leken te komen. Het was ook de eerste keer dat hij de man zag die zijn peter zou worden. Hij zat in zijn militair uniform onder een te grote pet op de achterbank van een inktzwarte, open Cadillac, wuifde met een witgehandschoende hand naar het joe-lende volk en zag er verloren en breekbaar uit.

Toen een lage, verblindende zonnestraal op zijn gezicht begon te schijnen stond Stephen recht en begaf hij zich via de Kunstberg naar Brussel Centraal. Op alle officiële gebouwen rond het Koninklijk Park hingen de vlaggen halfstok. Aan de ingang waren de allegorische marmeren beelden die de Lente en de Zomer moesten voorstellen met zwarte crêpe omfloerst. Voor de ramen van de talrijke kunstgalerijen waren de ijzeren luiken neergelaten. In de vitrines van zowat alle winkels prijkte dezelfde ingelijste officiële foto van de overleden koning. Heel wat restaurants en cafés waren gesloten en er was haast geen verkeer. Zelfs de toeristen waren discreet. Het was alsof de stad ingesneeuwd was of sliep, zo stil was het. In de verte luidde om het kwartier de doodsklok van St-Goedele.

Om kwart over vijf stapte hij op de bommel Brussel-Antwerpen. Tussen twee haltes in staarde hij naar de schuine knotwilgen in het traag voorbijschuivende, vlakke landschap, naar de rommelige, zinderende achtertuintjes van de aan het spoor aanpalende arbeiderswoningen, en schreef hij een paar banale bedenkingen over de afgelopen gebeurtenissen in zijn notitieboekje neer, wetend dat hij ze nooit zou gebruiken. Ik vrees, mompelde hij iets voor Mechelen tegen zijn onduidelijke spiegelbeeld in de vuile ruit, dat ik het weinige dat ik te zeggen had al gezegd heb, en sloot de ogen.

Drie kwartier later stond hij op het bruisende Astridplein waar de cafés gonsden van het volk en de habitués zich zoals elke vrijdag al voor het weekend begonnen op te warmen. Het was duidelijk dat niets de feestdrang van de Antwerpenaars kon stuiten en zij minder demonstratief om hun Vorst rouwden dan de Brusselaars. Stephen besloot van de luwte van de voor-

avond te genieten en te voet naar de Tivoli te lopen. In de sandwichbar van de Drakenstraat kocht hij naar oude gewoonte een paar voortreffelijke Martino's met augurken die hij later, met een frisse Jupiler en op de achtergrond de luidruchtige klankband van *Coneheads*, in de koelte van zijn projectiekamer zou verorberen.

Over de programmatie van de Tivoli, de laatste, ietwat vervallen onafhankelijke buurtcinema van Zurenborg, besliste Stephen niet zelf. Elke woensdag namiddag leverde Stijve Staf, die sinds lichtjaren voor het machtige Rex Concern werkte tot het imperium van Baron Heylen in september failliet ging, ondanks zijn twee vergroeide wervels nog altijd de bobijnen en de promotiefoto's en affiches van de komende film. Als de prent eerder in het stadscentrum vertoond werd, bracht hij op het dak van zijn bestelwagen soms ook een van die reusachtige, uitgesneden, schreeuwerige reclamepanelen mee waarop de nauwelijks herkenbare, haastig met grove vegen geportretteerde filmsterren in volle actie afgebeeld stonden. Stephen haatte het omdat hij van de directeur Rudy Pastor de houten gevaartes samen met Staf boven de ingang aan de prachtige art-decogevel moest ophangen en hij maar over één ladder beschikte. De gedochten eindigden dan ook meestal in de inkomhal naast de cola-automaat. Het voordeel was dat Staf, met wie hij na zoveel jaren bevriend geraakt was, hem daarna gewoonlijk op een drankje op de Dageraadplaats of in Café Plenilunio op de Draakplaats trakteerde.

'Waarom put je geen inspiratie uit de films die je projecteert?' had hij een paar weken geleden gevraagd, nadat zij samen het promotiepaneel voor *Philadelphia* – de drie meter hoge kop van een sterk vermagerde, droevig ogende Tom Hanks – hadden opgehangen.

Stephen had Stijve Staf, die hij om zijn rugpijn be-

klaagde en als vriend vertrouwde, vaag over zijn schrijversblok gesproken toen die zich verwonderd afvroeg waarom hij sinds vijf jaar geen nieuw boek gepubliceerd had. Hij had hem kunnen uitleggen dat er voor zulke blokkade geen rationele verklaring bestond, dat de meest prominente professoren over de hele wereld zich vruchteloos over het fenomeen gebogen hadden om tot de conclusie te komen dat het waarschijnlijk intrinsiek deel uitmaakte van het creatief proces, dat grote schrijvers nu eenmaal tot lijden gedoemd zijn om geloofwaardig over te komen en dat hij bovendien niet naar een verhaal zocht maar eerder naar een onderwerp dat nooit eerder behandeld werd, wat niet op hetzelfde neerkwam. Maar hij antwoordde gewoon, vermoeid en een beetje ontgoocheld:

‘Ze zouden mij meteen van plagiaat betichten.’

‘Wie?’

‘De critici, Stijve. Die liggen op de loer.’

‘Denk je?’

‘Ze vragen niet liever, de honden.’

‘Er was een Amerikaanse schrijver die beweerde dat hij, wanneer hij vast zat, voor zijn lief schreef in plaats van aan zijn lezers te denken.’

‘Dat was Steinbeck. En ik heb geen lief.’

Stephen, die veel over het fenomeen schrijversblok gelezen had, wist dat zowat alle auteurs hun persoonlijke remedie hadden om hun stagnatieperiodes te verhelpen.

Wanneer hij klem zat, schreef de Russische dichter Igor Vinogradov zichzelf bijvoorbeeld elke avond in slaap. De volgende morgen, bij het ontwaken, las hij wat hij de avond tevoren half bewust opgetekend had. Meestal was het onleesbare onzin. Tot de dag dat hij op

iets interessant stuitte dat hij als start voor een nieuw boek kon gebruiken.

Jeugdschrijver Georges Wouters, auteur van *Kabouter Piepschuim*, deed aan hardlopen om nieuwe ideeën op te doen. Het hielp hem het innerlijke kind dat in hem sluimerde te stimuleren en de wereld met nieuwe, onschuldige ogen te bekijken.

Lang na de Gouden Merel van Opdorp voor haar roman *Zout op de Huid* in de wacht gesleept te hebben, had Lieve Blanchard hem tijdens een signeursessie verteld dat ze na de prijs zo bang was slecht te gaan schrijven dat ze haar carrière jaren had opgegeven. Tot iemand haar de raad gaf om tien minuten per dag op haar handen te gaan staan om de ideeën samen met het bloed naar de hersenen te doen stromen.

Als ik echt niet meer weet wat schrijven, verklaarde de Franse romancier Pierre-Martin Delvoy in een interview, begin ik postkaarten naar mezelf te versturen of brieven naar mezelf te schrijven. In sommige van die geschriften ontdek ik met een beetje geluk dingen die ik anders nooit zou verzonnen hebben – alsof ze door een alter ego bedacht waren – en zet ik me meestal weer aan het werk.

De West-Vlaamse dichteres Simone Lafleur was met succes opnieuw beginnen roken. Alleen was Stephen er nooit mee gestopt.

Ian McBride beweerde dat een verre reis naar een onbekende bestemming hem meermaals na een lange stilte weer tot schrijven had aangezet. Zo zou hij zijn beste novelle *The Vampire of Prestwick* na een fietstocht door de Oeral geschreven hebben. Stephen had de raad van de Schotse novellist opgevolgd en zich vorig jaar in augustus twee weken met pen en papier op de

Costa Brava teruggetrokken. Hij had er een zonnslag, muggenbeten en een maagzweer aan overgehouden en sindsdien haatte hij nog meer dan vroeger elke vorm van verplaatsing. Hij had het gevoel dat een auteur die trouw blijft aan zijn wortels, zijn taal en zijn cultuur, een auteur die niet verhuist omdat het bij de burens beter zou zijn, een auteur die in zijn geboorteland blijft wonen en werken, door zijn publiek meer au sérieux genomen wordt dan de uitwijking die voor een vorm van vrijwillige ballingschap in het buitenland kiest. En wie beweerde dat alcohol, drugs of amfetamines hielpen om een vastzittende schrijver weer in het zadel te zetten, speelde volgens hem een leugenachtig en gevaarlijk spel. Hij had het allemaal uitgeprobeerd toen hij in de jaren zeventig nog op het Conscienceplein rondhing: joints, coke, lsd, whisky, speed. Na een paar maanden at en sliep hij niet meer en kon hij zijn hallucinaties niet eens zonder te beven op papier vastleggen of zijn eigen naam correct spellen. In september 1990 was hij zelfs na een avond mescaline genomen te hebben op het einde van de derde bobijn van *Die Hard 2* met schuim op de mond in zijn projectiecabine in zwijm gevallen.

De geleerde Emiel, die zich voordien nooit met de schrijversambities van zijn jongere broer bemoeid had, stelde hem na dit alarmerend voorval voor om hun uitgeweken broers in Amerika te gaan opzoeken. Hij beweerde dat thuisloosheid soms positieve effecten op het scheppingsproces kon hebben. Maar alleen bij de gedachte om een paar dagen door de tweeling, hun vrouwen en hun kroost in Zanesville, Ohio gegijzeld te worden vervulde Stephen met afgrijzen en een verlamende angst.

‘Ik denk er niet aan.’

‘Je zou ook je memoires kunnen schrijven,’ drong Emiel aan. ‘Zo zou je misschien ophouden om je op je achtenveertigste als een kind te gedragen en een eind maken aan dat bestendig en enerverend gejam van je.’

Het gesprek vond plaats tijdens het maandelijks bezoek aan het ouderlijk huis in Berchem waar hij met zijn drie broers was opgegroeid.

‘Alsof een schrijverskramp even pijnlijk is als de jicht die mij sinds twee jaar aan die rolstoel nagelt!’ had zijn vader vanuit de eeuwige schemer van zijn slaapkamer geroepen. ‘Heb je mij ooit horen klagen?’

‘Voor memoires heb je bovendien geen verbeelding nodig, alleen een goed geheugen en een vleugje talent, nietwaar pa?’ had Emiel er nog slijmerig aan toegevoegd.

‘Wie interesseert zich in godsnaam aan het leven van Stephen Vondels?’ had Stephen geantwoord. Inderdaad: wanneer hij op de voorbije 48 jaar terugblikte, herinnerde hij zich, op zijn eerste bezoek aan het Atomium na, zijn doodgelopen verloving met een Nigeriaanse danseres, de nacht dat zijn moeder naar het klooster vertrok en de dag dat hij bijna in het Zilvermeer verdronk na, niets noemenswaardigs.

Zijn vader was toen als een kromme boomstronk in zijn rolstoel in de deuropening verschenen. Zijn stem klonk nu als een zucht uit het hiernamaals.

‘Je hebt gelijk, Stephen: niemand. Dat leven van jou was altijd van een schrijvende platitude. Volkomen oninteressant. Vergeet het. We zouden allemaal in affronten vallen. Ik zou bovendien niet dulden dat je al was het maar één letter publiceerde over de manier waarop je arme moeder aan haar einde gekomen is. God hebbe haar ziel.’